

PAULIM GAILĪTIM – 125

Paulis Gailītis (arī Pāvels Gailītis, Pauls Andrejs Gailītis) dzimis 1900. gada 4. aprīlī Rīgā mācītāja, skolotāja un sabiedriskā darbinieka Otto Paula Gailīša un Elzas Jūlijas Bertas Gailītes ģimenē. 1918. gadā beidzis Krasnodaras ģimnāziju, pēc tam studējis LU Lauksaimniecības fakultātē, kuru absolvējis 1924. gadā. Pēc studijām 1926.–1927. gadā stažējies Vāgeningenas Lauksaimniecības augstskolas Dārzkopības institūtā. Piedalījies Latvijas Brīvības cīņās.

Pēc studijām Paulis uzsāka agronoma karjeru kā Priekuļu selekcijas un izmēģinājumu stacijas direktors (1926–1928). 1928. gadā nodibināja un vadīja Kazdangas lauksaimniecības izmēģinājumu staciju. No 1928. līdz 1937. gadam Paulis Gailītis bija Pūres Dārzkopības izmēģinājumu stacijas direktors. 1929. gadā, jau pirms oficiālās Pūres DIS dibināšanas, viņa vadībā tiek uzcelta pirmā 20 × 20 m lielā Holandes tipa (bloku) stikla siltumnīca, izmantojot vietējos materiālus un vietējo meistarību darbu. Tajā pašā gadā tiek uzbūvētas arī divas 4 × 20 m izmēra Holandes tipa stikla siltumnīcas izmēģinājumu vajadzībām, kur tiek audzēti gurķi. Savukārt 1931. gadā tika uzceltas vēl četras 160 m² lieluma siltumnīcas vīnogu audzēšanai. Laika gaitā Pūre kļuva slavena tieši ar siltumnīcu dārzkopību, kurās audzēja gurķus, tomātus, zemenes un dienviņu augļus – melones, vīnogas, persikus u. c. Paula Gailīša vadībā 1936.–1938. gadā Pūres DIS veica Sabiles Vīna kalna atjaunošanu, kas bija nopostīts karā jau 1707. gadā. Tika ierīkots 1 ha liels stādījums uz terasēm, iestādot kopumā 1350 Pūrē izaudzētu stādu no vairāk nekā 20 šķirnēm, tāpat tika radīti tiem laikiem moderna apūdeņošanas sistēma. No 1937. līdz 1940. gadam Paulis Gailītis vadīja Kārļu valsts dārzkopības izmēģinājumu staciju (Kārļu dārzsaimniecību), kas bija slavena ar savu neparasti plašo augļu koku un krūmu, kā arī dekoratīvo augu kolekciju, kuras stādi bija pieejami kokaudzētāvē.

No 1940. līdz 1948. gadam strādājis par docentu LLA Dārzkopības katedrā, vienlaikus vadot mācību saimniecību "Jelgava". Studiju tematika bija saistīta ar vīnkopību un dārzenkopību, kas bija viņa pētījumu galvenie virzieni. Nozīmīgākās publikācijas: Vīnogu audzēšana Latvijā (1938), Dārzenlielražošana (1946), Zemstikla kultūras (1948). 1935. gadā Paulim Gailītim piešķirts Triju zvaigžņu ordenis (3. šķira). Miris 1992. gada 17. septembrī Bauskā.

Izmantotā literatūra

1. Kārļamuiža. Tiešsaiste: <https://www.karlamuiza.lv/it/apkartne/abeldarza-vesture.html> (skatīts 09.04.2025.).
2. Liepniece M. (1999.) Lapiņš Kārlis// No: Lauksaimniecības augstākā izglītība Latvijā 1862–1999. Enciklopēdija. Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Jelgava, 206. lpp.
3. Pauls Andrejs Gailītis (1900–1992). Tiešsaiste: <https://www.geni.com/people/Pauls-Gail%C4%ABtis/6000000006772579091> (skatīts 09.04.2025.).
4. Pūres Dārzkopības izmēģinājumu stacijas siltumnīcas, [198-]. Latvijas Nacionālā bibliotēka: Zudusi Latvija. Tiešsaiste: <https://zudusilatvija.lv/objects/object/15614/> (skatīts 09.04.2025.).
5. Sabiles Vīna kalns. *Visit Talsi*: kurp doties. Tiešsaiste: <https://visittalsi.com/kurp-doties/gimenem-un-berniem/sabiles-vina-kalns/> (skatīts 09.04.2025.).

Sagatavoja asoci. profesors Kaspars Kampuss